

ทำดีถวายพระเจ้าแผ่นดิน ตอนดูพื้นที่บึงบอระเพ็ด

โครงการศึกษาอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ/พื้นที่ชุ่มน้ำ

พระมหากรุณาธิคุณ

เสกสรร สิทธาคม
seksan2493@yahoo.com

กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินกิจกรรมสนองพระมหากรุณาธิคุณเพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงเจริญพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 โครงการ “ทำดีเพื่อ

แผ่นดินถวายพ่อของแผ่นดิน” ดำเนินการตลอดทั้งปี กิจกรรมหลักที่ดำเนินการต่อเนื่องก็คือการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรแก่ชุมชน แก่โครงการหลวง แก่ศูนย์การเรียนรู้แม่ฟ้าหลวง เป็นต้น

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “แนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA : Environmental Impact Assessment) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ/พื้นที่ชุ่มน้ำ” เป็นอีกกิจกรรมที่สอดคล้องกระบวนการพัฒนาแหล่งน้ำกระท่ง

พื้นที่ชุ่มน้ำสนองพระมหากรุณาธิคุณ น้ำคือชีวิตตั้งแต่ระดับชุมชนไปจนถึงสังคมใหญ่

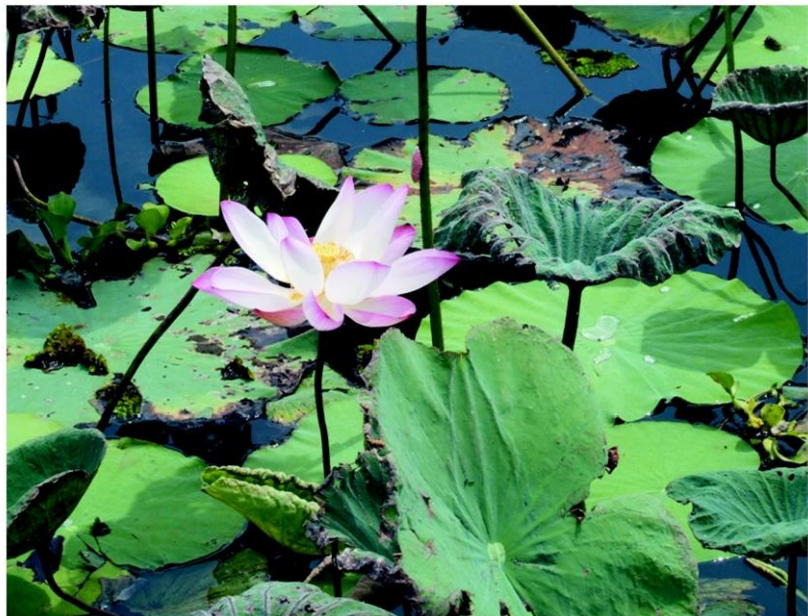
เป็นภารกิจการสนองแนวพระราชดำริด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ อนุรักษ์พัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม วิธีชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี การดูแลรักษาป่าแหล่งต้นน้ำในสถานะที่เป็นมรดกของแผ่นดินของประเทศชาติและของโลกของข้าราชการหนุ่มสาวรุ่นนี้ที่เข้าอบรม ที่จะต้องรับผิดชอบตั้งแต่ปัจจุบันไปจนถึงอนาคต

เป็นการสอดรับมติคณะรัฐมนตรี 3 พ.ย.2552 คือการเพิ่มมาตรการอนุรักษ์

พื้นที่ชุ่มน้ำผ่านมาตรการสำคัญข้อหนึ่งคือ กำหนดให้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในโครงการที่จะพัฒนาที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของพื้นที่ที่มีความสำคัญตั้งแต่ชุมชนเล็กๆ ขึ้นไปถึงระดับประเทศ แม้พื้นที่ชุ่มน้ำดังกล่าวจะไม่ได้อยู่ในประกาศของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 16 มิ.ย.2552 ก็ตาม

“กรมทรัพยากรน้ำมีพันธกิจหลักคือการเสนอแนะการทำนโยบายแผนและมาตรการเกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ การบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู ควบคุมดูแลกำกับประสานงาน ติดตามประเมินผลเกี่ยวกับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำที่ส่วนใหญ่มีระบบนิเวศหลากหลาย มีสิ่งมีชีวิตมากมายที่ดำรงชีวิตแตกต่างกัน วิธีชีวิตต่างกัน ดำเนินชีวิตต่างกัน มีความหลากหลายทางชีวภาพ มีคุณค่าทั้งในการเป็นแหล่งน้ำแหล่งกักเก็บน้ำฝนและน้ำท่า ป้องกันน้ำเค็ม ป้องกันชายฝั่งพังทลาย เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและผลผลิตที่มีทั้งพืชและสัตว์ มีความสำคัญด้านดำรงชีวิตทางวิถีที่เพียบพร้อมไปด้วยวัฒนธรรมประเพณี ท้องเที่ยวเป็นต้น จึงจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำจะต้องได้สัมผัสพื้นที่อย่างจริงจัง เพื่อมีประสบการณ์ มีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถที่จะทำรายงานการวิเคราะห์ตั้งแต่พื้นที่แหล่งน้ำและชุ่มน้ำในชุมชนขนาดเล็กที่ย่อมมีความแตกต่างกันแน่นอนไปจนถึงขนาดใหญ่ได้ ทั้งนี้ ได้ยึดหลักการทางวิชาการและหลักคุณธรรมโดยเฉพาะหลักคุณธรรมตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นที่มาของโครงการฝึกอบรมดังกล่าว ถือเป็นอีกโครงการสนองพระมหากษัตริย์คุณอีกทางหนึ่ง” เจ้าหน้าที่สายประชาสัมพันธ์กรมทรัพยากรน้ำกล่าว

อีกจุดที่คณะฝึกอบรมถูกพาไปเยือนสัมผัสแหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำคือ บึงบอระเพ็ด ที่มีพื้นที่เฉพาะน้ำถึง 1.3 แสนไร่จากเนื้อที่ทั้งหมดทั้งน้ำและดิน 3 แสนกว่าไร่ โดยมีการลงเรือเพื่อดูระบบนิเวศเกี่ยวข้องกับสัตว์น้ำชนิดต่างๆ ในบึง ตั้งแต่จะเข้

พันธุ์บึงบอระเพ็ดที่ยืนยันว่าไม่มีแล้ว หรือถ้าจะยังหลงเหลือสายพันธุ์อยู่หาดูยาก ปลาชนิดต่างๆ อย่างปลาเสือตอที่สูญพันธุ์ไปจากบึงบอระเพ็ดแล้ว นกชนิดต่างๆ อย่างนกเจ้าฟ้าสิรินธร ก็ไม่พบเจอตั้งแต่ปี 2524 มาแล้ว พันธุ์พืชต่างๆ

วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนรอบๆ บึงทั้งที่อยู่เดิมและขยายรูล่างพื้นที่สงวนของบึงอันเป็นมรดกของส่วนรวมเดิมที่มีชีวิตความเป็นอยู่บนพื้นฐานการยึดมั่นถือมั่นเป็นเจ้าของ มุ่งประโยชน์ตนเป็นหลักกว่าการมองส่วนรวม ด้วยอ้างว่าเพื่อความอยู่รอด เมื่อมีโครงการพัฒนาเพื่อส่วนรวมเป็นหลักจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ

พื้นที่อย่างลึกซึ้ง และต้องดำรงหัวใจอยู่บนพื้นฐานของหลักคุณธรรมตามแนวพระราชดำริให้ได้

แหล่งน้ำจัดธรรมชาติขนาดใหญ่อย่างบึงบอระเพ็ด เดิมเป็นพื้นที่สาธารณะส่วนรวมถึงสามแสนกว่าไร่ เฉพาะผืนน้ำก็เกินหนึ่งแสนไร่ เป็นพื้นที่ใหญ่มรดกของชาติที่เอื้อประโยชน์แก่ชาวบ้านที่มีหลากหลายความต้องการ และความแตกต่างการรับประโยชน์ แล้วยังประโยชน์แก่สังคมโดยรวม นั่นดูเหมือนจะเป็นจุดที่น่าศึกษาสำหรับกลุ่มข้าราชการที่เข้าร่วมฝึกอบรมครั้งนี้ ควรได้ไปสัมผัส

และต้องย้ำว่าถ้าอนาคตมีโอกาสทำ

รายงานวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาเป็นโครงการต้องลึกซึ้งกับการสัมผัสวิถีพื้นที่ดังกล่าวบนหลักการแห่งวิถีเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

คณะของเจ้าหน้าที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นเจ้าหน้าที่จากกรมทรัพยากรน้ำครั้งร้อยชีวิตที่เข้าร่วมฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นระดับหนุ่มสาวที่รับผิดชอบงานด้านนี้ และจะไต่เต้าขึ้นไปสู่ผู้บริหารในอนาคต จึงต้องได้สัมผัสของจริง วิถีจริงๆ หลังจากรับการสัมผัสกับภาคความรู้ทั้งด้านกฎระเบียบแล้ว ก็ต้องได้ศึกษาเรียนรู้สัมผัสสถานที่จริง วิถีชีวิตประชาชนในชุมชนจริงๆ พร้อมสร้างสำนึกในการที่จะมีส่วนร่วมดำเนินโครงการพัฒนากับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามหลักคุณธรรมแห่งพระบรมราโชบาย

ถ้าเผื่อว่าจะให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต้องไปสัมผัสเรียนรู้สภาพพื้นที่ชุมชนเล็กๆ แหล่งน้ำ แหล่งชุมชนน้ำแหล่งป่าเล็กๆ ของชุมชนอีกหลายต่อหลายครั้ง หลายภูมิภาคหลายท้อง

ถิ่นด้วย ทุกจุดมีความแตกต่างและสำคัญหมดที่ข้าราชการมีบทบาทบำบัดทุกข์บำรุงสุขต้องไปทำความเข้าใจด้วยจิตที่ตั้งมั่นในคุณธรรม

โดยเฉพาะสำนึกที่ต้องหล่อหลอมเข้าสู่จิตใจคือความเป็นธรรม ความถูกต้องดีงาม สำนึกแห่งความไม่ประมาท สำนึกแห่งผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ตนและพวกพ้อง ยึดมั่นในหลักแห่งเศรษฐกิจพอเพียง โดยสำนึกที่จะสนองพระมหากษัตริย์คุณเพื่อเฉลิมพระเกียรติและถวายเป็นพระราชกุศล

ที่สามารถกล่าวได้ว่าเป็นการหล่อหลอมสำนึกแห่งการทำความดีคือมีสติ ไม่ประมาท เป็นการทำความดีให้กับแผ่นดินถวายพระเจ้าแผ่นดิน โดยพึงระลึกเสมอว่าวันหนึ่งข้างหน้าเมื่อเติบโตเป็นข้าราชการผู้ใหญ่ย่อมสัมผัสปลุกฝังดวงใจ ทำความดีถวายเป็นพระราชกุศลด้วยสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณอย่างแท้จริง

